

Političnim strankam v Republiki Sloveniji

VPRAŠANJI PRED VOLITVAMI V DRŽAVNI ZBOR RS

Ljubljana, 7. julij 2014

Spoštovani!

Dne 18. 12. 2013 je bila izvršena državna dokapitalizacija Nove Ljubljanske banke (NLB) in Nove kreditne banke Maribor (NKBM). Obe sta bili že prej večinsko državni, Banka Slovenije pa je kljub temu odločila, da lahko država dodatni kapital vplača šele po tem, ko se izvrši razlastitev vseh delničarjev in izbris terjatev vseh podrejenih upnikov (imetnikov podrejenih obveznic) NLB in NKBM. Med temi upniki je bila tudi vrsta malih vlagateljev, pa tudi pokojninski skladi z zajamčenim donosom, saj so obveznice dotlej veljale za zelo varno naložbo.

Izbris je temeljil na noveli Zakona o bančništvu, za katero je že med njenim nastajanjem več kompetentnih pravnih strokovnjakov opozorilo, da je ustavno sporna - tako zaradi posega v pravico do lastnine - kot zaradi povratne (retroaktivne) uveljavitve izbrisa terjatev do banke, ki ga je zakonodaja prej izrecno prepovedovala. Oceno ustavnosti te novele sta zahtevala Varuhinja človekovih pravic RS in Državni svet RS, pobude za takšno oceno pa je vložila tudi vrsta državljanov - številni združeni v okviru pobude Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD). Čeprav je novela še v postopku na Ustavnem sodišču RS, jo je kot ustavno sporno že opisal tudi predsednik tega sodišča, z besedami, da gre za "primer zakona, ob kakršnih Ustavno sodišče že dolgo opozarja na neprimeren odnos do ustavnosti" (Delo, 17. marca letos).

Tudi EU opredeljuje načelo zaščite malih vlagateljev kot ključno z vidika njihovega zaupanja v poštenost in delovanje trga. Odhajajoča vlada je vztrajno poudarjala, da naj bi bil izbris vseh lastnikov in podrejenih upnikov NLB in NKBM nujen za skladnost državne pomoči z načeli konkurenčnosti, ki veljajo v EU, a dejstvo je, da se ta načela nanašajo le na pravne osebe.

Zato vašo politično stranko sprašujemo:

1. Ali boste v primeru izvolitve v Državni zbor RS podprli oblikovanje sporazumnega dogovora Republike Slovenije s fizičnimi osebami – malimi nepoučenimi vlagatelji o popravilu oškodovanja, ki so ga utrpeli z izbrisom (podoben izbris so doslej v EU utrpeli le še mali vlagatelji nizozemske banke SNS Reaal, s katerimi je Vlada Kraljevine Nizozemske tak dogovor že sklenila 11. julija lani in podrejenim upnikom v celoti povrnila prej izbrisano terjatev)?

2. Ali boste v primeru pogajanj o vstopu v vladno koalicijo zahtevali vnos takšnega dogovora v koalicijsko pogodbo?

V naprej se vam zahvaljujemo za konkreten odgovor, ki bo našim članom, sodelavcem in partnerjem gotovo olajšal odločitev o podpori kandidatom za Poslance novega sklica Državnega zbora RS ter vsekakor pripomogel h kvaliteti sestave, razprav in odločanj ter slovenske stvarnosti nasploh.

Lep pozdrav in vse dobro,

mag. Kristjan Verbič
Predsednik VZMD

